

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Werkinstructie coronaprik Instellingen zonder medische dienst

Deze beschrijving is opgesteld door het RIVM in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, GGD GHOR Nederland, VGN, Verenso, ActiZ, NVAVG, V&VN, DJI, Zorgthuisnl en GGZ-Nederland.

18 september 2023

LET OP: De UITVOERINGSRICHTLIJN COVID-19 VACCINATIE wordt voor de start van de najaarsronde aangepast i.v.m. de nieuwe vaccinatiestrategie en de inzet van een nieuw vaccin

LET OP: START VACCINATIE VANAF 2 OKTOBER 2023

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding — 3**
- 2 Doelgroep — 3**
- 3 Selecteren en uitnodigen — 3**
- 4 Aanmelden bij de GGD — 4**
- 5 Vaccineren en registreren mobiele teams GGD — 4**
- 6 Meer informatie — 6**
- 7 Bijlage 1. Verantwoordelijkheden — 7**

Dit is een uitgave van:
**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
Nederland
www.rivm.nl

1 Inleiding

In deze werkinstructie informeren wij u over de route voor de coronaprik voor instellingen zonder medische dienst.

Op 05 juli 2023 heeft door de Minister van VWS, besluitvorming plaatsgevonden over een nieuwe vaccinatieronde COVID-19 in het najaar. De Minister van VWS heeft na advies van de Gezondheidsraad besloten om in het najaar van 2023 een nieuwe vaccinatieronde te organiseren voor risicogroepen en zorgmedewerkers.

Vanaf 02 oktober 2023 kunnen instellingen zonder medische dienst bewoners laten vaccineren door het mobiele team van de GGD.

2 Doelgroep

Alle bewoners van instellingen voor langdurige zorg vanaf 18 jaar, alle bewoners van verpleeghuizen vanaf 18 jaar, mensen die in aanmerking komen voor de grieprik vanaf 18 jaar.

Voor kinderen: Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Mobiele bewoners

Mobiele bewoners mogen ook ingaan op hun persoonlijke uitnodiging van het RIVM en zich laten vaccineren bij een GGD-locatie. Daarnaast kan, in overleg met de GGD, ook een groepsafspraken voor vaccinatie van alle mobiele bewoners van de instelling gemaakt worden op een GGD-locatie. De instelling kan hiervoor contact opnemen met hun contactpersoon bij de regionale GGD.

Wanneer u niet in het bezit bent van de contactgegevens van uw GGD regio-coördinator omtrent groepsafspraken, kunt u deze opvragen via vaccinatiecovid19@ggdghor.nl.

3 Selecteren en uitnodigen

De (zorg)instelling inventariseert welke bewoners in aanmerking komen voor de coronaprik en de instelling nodigt deze bewoners uit. U kunt uw bewoners uitnodigen door middel van de uitnodigingsbrief met de bijbehorende bijlagen. U ontvangt de uitnodigingsbrief vanuit uw brancheorganisatie. U kunt de uitnodiging zowel digitaal (pdf) als geprint versturen.

Het is mogelijk dat bewoners een uitnodigingsbrief van het RIVM hebben ontvangen, met daarin een ingeplande afspraak. Deze brief kan worden genegeerd, tenzij de bewoner zelf naar de vaccinatielocatie van de GGD zou willen gaan om zich daar te laten vaccineren.

Uitnodigingsmateriaal:

- Visuele uitleg over de coronaprik
- Vragenlijst over uw gezondheid
- Informatie over registratie
- Toestemmingsformulier

Informatie is ook te vinden op de website van het RIVM: [COVID-19-vaccinatie bewoners zorginstellingen | RIVM](#)

Toestemmingsverklaringen

De GGD checkt vooraf aan het vaccineren de gegeven toestemmingen.

Toestemming vaccinatie

Het geven van toestemming voor de vaccinatie dient te worden vastgelegd in CoronIT door het mobiele team van de GGD en dit gebeurt op basis van de ingevulde vragenlijst over uw gezondheid.

Toestemming gegevensdeling met RIVM

Het geven van toestemming voor de vaccinatie dient te worden vastgelegd in CoronIT door het mobiele team van de GGD en dit gebeurt op basis van de ingevulde vragenlijst over uw gezondheid.

Toestemming en informatieverstrekking minderjarigen

Informatie is te vinden in de LCI-richtlijn: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)

Wilsbekwaamheid bewoner

Als een bewoner niet in staat wordt geacht om zelfstandig een redelijke belangenafweging te maken over de vaccinatie, dan is deze bewoner ter zake van deze medische behandeling wilsonbekwaam. In dat geval is voor de medische behandeling de toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger(s) nodig.

4 Aanmelden bij de GGD

Wanneer de gegevens van de instelling al bekend zijn bij de regionale GGD vanuit een eerdere vaccinatieronde, neemt de GGD proactief contact op om een afspraak te maken voor de coronaprik. Indien de instelling nog niet bekend is bij de GGD, kan de instelling een account aanvragen en de geselecteerde bewoners aanmelden bij de GGD via [Thuisvaccinatie door de GGD | Homepagina \(e-dienst.nl\)](#). Voor meest gestelde vragen zie de FAQ: [faq-edienst-16052023.pdf \(e-dienst.nl\)](#).

5 Vaccineren en registreren mobiele teams GGD

Instellingen treffen de benodigde voorbereidingen voor het bezoek van het mobiele team van de GGD, zoals beschreven onder de verantwoordelijkheden (zie bijlage 1). Het mobiele team van de GGD komt langs de instellingen om de bewoners te vaccineren op de afgesproken tijd en datum.

Het mobiele team van de GGD checkt voor het vaccineren de legitimatie, toestemming vaccinatie, toestemming gegevens delen met het RIVM en de vragenlijst over gezondheid van de bewoners.

Legitimatie vooraf aan de vaccinatie

Deelnemers van het vaccinatieprogramma worden gevraagd de oproepbrief tezamen met een legitimatiebewijs te tonen om voor COVID-19 vaccinatie in aanmerking te komen. Als er geen legitimatiebewijs of oproepbrief aanwezig is, hoeft het ontbreken hiervan geen belemmering voor de vaccinatie te vormen. In dat geval moet de uitvoerende medewerker ervan overtuigd zijn wie de betreffende deelnemer is.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Alle mensen die in aanmerking komen voor een coronaprik krijgen een mRNA-vaccin aangeboden: Comirnaty Omicron XBB.1.5 van BioNTech/Pfizer. Ongeacht het vaccin waar ze eerder mee zijn geprikt.

Interval

Na de vorige COVID-19 vaccinatie wordt bij voorkeur een interval van 6 maanden of langer aangehouden, maar ten minste 3 maanden (12 weken). Hoewel een vaccinatie kort (<3 maanden) na een corona-infectie weinig extra bescherming biedt, kan overwogen worden om wel te vaccineren. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Interval met andere vaccins

Bij toediening van een COVID-19-vaccin hoeft geen interval gehanteerd te worden met andere vaccins, bijvoorbeeld uit het Rijksvaccinatieprogramma, de griep- of pneumokokkenvaccinatie en reizigersvaccinaties. Ook het gelijktijdig toedienen van een ander vaccin heeft geen invloed op de immunogeniciteit of reactogeniciteit van de vaccins. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Veilige naalden

De GGD'en vaccineren met de veilige spuit/naald-combinatie Sol-M/BD.

Nazorg & bijwerkingen COVID-19 vaccinatie

Het leveren van nazorg: alle gevaccineerde bewoners dienen na vaccinatietoediening **minimaal 15 minuten** geobserveerd te worden in aanwezigheid van een bevoegde professional. De EMA heeft **15 minuten** observatieperiode in de productinformatie opgenomen. Zie voor meer informatie de LCI-richtlijn¹.

In een aanzienlijk deel van de toedieningen kunnen, zoals ook aangegeven in de bijsluiters, [bijwerkingen](#) optreden als koorts, hoofdpijn en moeheid. Maar ook spierpijn, pijnlijke gewrichten, rillingen, misselijkheid en braken kunnen optreden na COVID-19-vaccinatie. Deze reacties op de vaccinatie zijn onschuldig en het gevolg van het aanjagen

¹ In geval dat er al sprake is van een anafylactische reactie na een ander vaccin, medicijn, wespenteek, bijensteeek of voedingsmiddel geldt een observatieperiode van 30 minuten na vaccinatie.

van het afweersysteem. De klachten gaan meestal spontaan weer binnen 2 dagen over. Ernstige of onverwachte bijwerkingen dienen gemeld te worden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Zij monitoren voortdurend.

Registreren

De GGD registreert de coronaprik volgens de gebruikelijk manier.

6 Meer informatie

Op de [website](#) van het RIVM is meer informatie te vinden. Informatie voor het publiek is te vinden op www.mijnvraagovercorona.nl

7 Bijlage 1. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden RIVM

- Beschikbaar stellen van uitnodigings- en informatiematerialen aan instellingen;
- Aanleveren van benodigde materialen aan de GGD (vaccins en toebehoren);
- Informeren van instellingen hoe men bewoners kan aanmelden voor de coronaprik.

Verantwoordelijkheden van de GGD

- De GGD heeft een eigen procesbeschrijving opgesteld voor het vaccineren (vaccatievoorbereiding op locatie, personele capaciteit inclusief training, registratie);
- De artsen van de GGD zijn medebehandelaar;
- De GGD zorgt dat het personeel deskundig is om deze COVID-19-vaccinatie te kunnen toedienen;
- Na ontvangst van de materialen (vaccins en toebehoren), zorgt de GGD voor het beheer en gebruik conform de [Uitvoeringsrichtlijn](#);
- Het opzetten en beheren van een aanmeldformulier voor het inventariseren van aantallen te vaccineren bewoners en het beantwoorden van vragen;
- Het plannen van zo efficiënt mogelijke routes voor het vaccineren van de doelgroepen;
- De communicatie naar instellingen over de planning en vaccinatiedatum;
- Het controleren van de contra-indicaties, de identiteit en de gezondheidsvragenlijst van de bewoners voorafgaand aan het vaccineren;
 - Bij de identificatie van de bewoner wordt het legitimatiebewijs gecontroleerd. Na deze controle moet het type legitimatiebewijs- en documentnummer worden vastgelegd.
- Het vaccineren van de bewoners die door de instellingen zijn aangemeld voor een coronaprik;
- Het registreren van de coronaprik.

Verantwoordelijkheden instellingen

- Inventariseren welke bewoners binnen de doelgroep vallen en dus in aanmerking komen voor een coronaprik door de GGD;
- Op grond van de Wgbo, de artseneed en de gedragsregels voor artsen hebben artsen de plicht om voor hun bewoner te zorgen en hem/haar voor schade te behoeden. Instellingen kunnen op grond hiervan artsen van de bewoners in de instellingen raadplegen omtrent de coronaprik²;
- Zoals bij voorgaande campagnes wordt informatie over de contra-indicaties en/of aandachtspunten opgevraagd. *Dit is alleen nodig als de antwoorden op de gezondheidsvragenlijst van de GGD daar aanleiding toe geven.*

² [De Kwestie - Ontbrekende zorgvraag: Falende zorgplicht | medischcontact](#)

Daarbij heeft het de voorkeur, dat deze informatie binnen de instelling wordt ontvangen door een zorgprofessional op wie ook een beroepsgeheim rust;

- De instelling zorgt ervoor dat alle benodigde (medische) informatie over de bewoners beschikbaar is op de overeengekomen vaccinatie dag, het vooraf controleren van de contra-indicaties, de identiteit, toestemming vaccinatie, toestemming gegevens delen met het RIVM en de gezondheidsvragenlijst van de bewoners voorafgaand aan het vaccineren en een check of de bewoner op de dag van de coronaprik geen koorts heeft;
- Het maken van een afspraak met de GGD over de priklocatie en - datum en het doorgeven van het aantal bewoners en persoonsgegevens voor de coronaprik;
- Instellingen treffen benodigde voorbereidingen voor het bezoek van de GGD, zoals het organiseren van een veilige en efficiënt ingedeelde priklocatie en zorgen voor bewoner specifieke ondersteuning;
- Zorgdragen van de aanwezigheid van het legitimatiebewijs van de bewoner. Het type legitimatiebewijs- en documentnummer dient namelijk door de GGD te worden vastgelegd.
- Als het aantal te vaccineren bewoners op locatie wijzigt, moet de instelling dit zo snel mogelijk doorgeven aan de GGD.

Toelichting de GGD als medebehandelaar (of een andere partij die de vaccinatie zal uitvoeren in bijvoorbeeld gemengde woonvormen/spikkellocaties)

De Wgbo spreekt van 'personen die rechtstreeks bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst zijn betrokken'. Deze personen worden ook wel 'medebehandelaar' genoemd. Conform de Wgbo geldt dat een arts patiëntgegevens mag uitwisselen met medebehandelaars zonder expliciete toestemming van de bewoner. Op grond van zogenaamde 'veronderstelde toestemming' mogen zij relevante informatie van de behandelend arts ontvangen.

De voorwaarde die bepaalt of men kan spreken over medebehandelaar, is of diegene op enigerlei wijze betrokken is bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. In het algemeen geldt dat een assistente, verpleegkundige en leden van een behandelteam te duiden zijn als medebehandelaar. Maar ook een patholoog die op verzoek van de behandelend arts weefsel van een bewoner beoordeelt, wordt als medebehandelaar betiteld.

Op basis van deze context geldt dat het op verzoek van de behandelend arts (huisarts) doen zetten van een vaccinatie te beschouwen is als een behandeling die past binnen de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. De behandelend arts voert een selectie van de geïndiceerde doelgroepen uit en bepaalt aansluitend welke bewoners in aanmerking komen voor een coronaprik. Daarbij geldt dat het de verantwoordelijk van de behandelend arts is de contra-indicaties te beoordelen. Pas als dat heeft plaatsgevonden, zal op verzoek van de behandelend arts een arts van de GGD de coronaprik zetten. Dat deze arts in dienst is van de GGD doet hier geen afbreuk aan.

Bovenstaande betekent overigens niet dat de medebehandelaar vrijgesteld is van zijn plichten. Zo geldt dat de medebehandelaar een eigen informatieplicht heeft richting de bewoner.

Op basis van het bovenstaande is de conclusie dat ook artsen van een particuliere organisatie onder omstandigheden beschouwd kunnen worden als medebehandelaar. Concreet betekent dit dat de arts van de GGD, die op verzoek van de behandelend arts de coronaprik zet, te beschouwen is als medebehandelaar. Maar deze arts moet zich er wel zelf van overtuigen dat de vaccinatie op dat moment gegeven kan worden.